

Ο Καθηγητής Harald zur Hausen και η Ελληνική HPV Εταιρεία

Από την μέση της δεκαετίας του 1970, όταν άρχισαν να δημοσιεύονται οι πρώτες ερευνητικές μελέτες του Γερμανού ερευνητού Harald zur Hausen και των συνεργατών του, σχετικά με τον ρόλο των θηλωματοϊών στην καρκινογένεση στον άνθρωπο, πέρασαν περίπου 25 χρόνια, μέχρι να γίνει αποδεκτό από την διεθνή επιστημονική κοινότητα ότι όντως η μόλυνση από τον ιό των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV) αποτελεί τον αναγκαίο αιτιολογικό παράγοντα για την καρκινογένεση στον τράχηλο της μήτρας, κάτι το οποίο επικυρώθηκε με την δημοσίευση-ορόσημο: Walboomers JM, Jacobs MV, Manos MM, et al *Human papillomavirus is a necessary cause of invasive cervical cancer worldwide*. J Pathol. 1999;189:12–9. doi: 10.1002/(SICI)1096-9896(199909)189:1<12.

Κατά τα επόμενα χρόνια ακολούθησαν πολυπληθέστατες σε αριθμό σχετικές ερευνητικές μελέτες τόσο σε μοριακό, όσο και σε επιδημιολογικό αλλά και κλινικό επίπεδο, σε όλο τον κόσμο, και όλες αναφέρονταν αρχικά στις καθοριστικές πρωτοποριακές δημοσιεύσεις του Καθηγητού H. zur Hausen.

Αυτός ήταν και ο λόγος, που η νεοσύστατη (2006) Ελληνική Εταιρεία Έρευνας και Αντιμετώπισης του Ιού των Θηλωμάτων [Ελληνική HPV Εταιρεία], στην 1^η της Σύνοδο (25-27 Ιανουαρίου 2008, Ξενοδοχείο Makedonia Palace, Θεσσαλονίκη), με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου προσκάλεσε τον Καθηγητή zur Hausen από την Γερμανία να συμμετάσχει στις εργασίες της Συνόδου δίνοντας την Τιμητική Διάλεξη κατά την διάρκεια της Εναρκτήριας Τελετής, παράλληλα δε αποφάσισε να τον αναγορεύσει σε Επίτιμο Μέλος της.

Ο Καθηγητής zur Hausen αποδέχθηκε αμέσως και με προθυμία την πρόσκληση της Ελληνικής HPV Εταιρείας. Την πρώτη ημέρα, μάλιστα, των εργασιών της Συνόδου έδωσε Συνέντευξη Τύπου προς δημοσιογράφους σχετικά με τα αποτελέσματα των ερευνητικών του εργασιών, τα οποία οδήγησαν στην δημιουργία του εμβολίου κατά του ιού των ανθρωπίνων

θηλωμάτων (σημειωτέον ότι την ίδια ημέρα, κατά την έναρξη των εργασιών της Συνόδου, ο τότε Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Γ. Κωνσταντόπουλος ανακοίνωσε για πρώτη φορά την απόφαση της Κυβέρνησης να εντάξει τον εμβολιασμό κατά του HPV στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών).

Κατά την διάρκεια της Εναρκτήριας Τελετής της Συνόδου, μετά από σύντομη εισήγηση αναφερόμενη στο έργο του Καθηγητού zur

Hausen, επιδόθηκε σ' αυτόν από τον Πρόεδρο του ΔΣ της Ελληνικής HPV Εταιρείας κ. Θ. Αγοραστό τιμητική πλακέτα αναφερόμενη στην αναγόρευσή του σε Επίτιμο Μέλος της Εταιρείας, ακολούθησε δε η επίδοση και δεύτερης τιμητικής πλακέτας στον Καθηγητή zur Hausen από τον Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Καθηγητή κ. Ν. Ντόμπρο, ως εκδήλωση τιμής και αναγνώρισης του επιστημονικού του έργου εκ μέρους της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ. ([βλ. Video](#)).

Ακολούθησε η Τιμητική Διάλεξη του Καθηγητού zur Hausen με τίτλο: **«Human Papillomaviruses in Cervical Cancer - History and Perspectives»** ([βλ. διαφάνειες](#)).

Η 1^η Σύνοδος της Ελληνικής HPV Εταιρείας, λόγω και της συμμετοχής τόσο του Καθηγητού H. zur Hausen και του στενού συνεργάτη του L. Gissmann/Germany (ο οποίος πρώτος απομόνωσε και κλωνοποίησε με επιτυχία το ιικό DNA του HPV-6), όσο και άλλων ονομαστών και διεθνώς καταξιωμένων προσκεκλημένων ομιλητών [S. Franceschi/France (IARC), M. Schiffman/USA (NCI), E. Franco/Canada, S. Garland/Australia, S. de Sanjose/Spain, T. Schwarz/Germany), αλλά και μεγάλου αριθμού Ελλήνων Πανεπιστημιακών Καθηγητών ασχολούμενων με το αντικείμενο, εξελίχθηκε σε μια άκρως επιτυχημένη επιστημονική εκδήλωση (βλ. Επιστημονικό Πρόγραμμα).

Περίπου 6 μήνες μετά την 1^η Σύνοδο της Ελληνικής HPV Εταιρείας και την αναγόρευση του Καθηγητού Harald zur Hausen σε Επίτιμο μέλος της ως απόδοση τιμής για το ερευνητικό του έργο στον τομέα της HPV-σχετιζόμενης καρκινογένεσης, ανακοινώθηκε από την Σουηδική Ακαδημία Επιστημών ότι στον Καθηγητή Harald zur Hausen απονέμεται εξ ημισείας το ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ ΣΤΗΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ή ΙΑΤΡΙΚΗ για το έτος 2008, για την ανακάλυψή του ότι οι ιοί των ανθρωπίνων θηλωμάτων προκαλούν καρκίνο στον τράχηλο της μήτρας!

Ο Καθηγητής Harald zur Hausen διατήρησε τις επαφές του με το ΔΣ της Ελληνικής HPV Εταιρείας, αποδέχθηκε και δεύτερη πρόσκληση να συμμετάσχει σε μεταγενέστερη επιστημονική εκδήλωση της Εταιρείας – η οποία δεν τελεσφόρησε για ανεξάρτητους λόγους - και ήταν πάντα πρόθυμος να μεταδώσει την εμπειρία και τις γνώσεις του σε συναντήσεις με τον Πρόεδρο και τα μέλη του ΔΣ της Εταιρείας κατά την διάρκεια διεθνών επιστημονικών Συνεδρίων. Ο συνεργάτης του Καθηγητής Lutz Gissmann, επισκέφθηκε και άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις της Εταιρείας, υπήρξε δε ενεργό μέλος της Γερmano-Ελληνικής Εταιρείας Γυναικολογίας και Μαιευτικής.

Η απώλειά του Καθηγητού Harald zur Hausen τον Μάιο του 2023, λίγες μέρες πριν την 11^η Σύνοδο της Ελληνικής HPV Εταιρείας (10-11 Ιουνίου 2023), προκάλεσε ιδιαίτερη λύπη στα μέλη της Εταιρείας και αναλογισμό του τεράστιας σημασίας έργου του, το οποίο, σύμφωνα με γνώμη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, **οδηγεί για πρώτη φορά την παγκόσμια κοινότητα να είναι σε θέση να εξαλείψει έναν καρκίνο!** Στο πλαίσιο της Εναρκτήριας Τελετής της 11^{ης} Συνόδου της Ελληνικής HPV Εταιρείας ο Πρόεδρος του ΔΣ κ. Θ. Αγοραστός αφιέρωσε μεγάλο μέρος της Τελετής στην παρουσίαση, για μια ακόμη φορά, της προσωπικότητας και του ερευνητικού έργου του εκλιπόντος.